

Datum

2021-03-31

Vår referens

Bodil Olsson

Utvecklingssekreterare

bodil.olsson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Motion från Måns Berger (MP) om att Ansluta Malmö till ICAN Cities Appeal STK-2020-723

Sammanfattning

Måns Berger (MP) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige i vilken han föreslår att Malmö ska ansluta sig till ICAN Cities Appeal, ett internationellt stadsupprop där städer uppmanar sina regeringar att ansluta sig till FN:s konvention om kärnvapenförbud. Vidare föreslår motionären att kommunstyrelsen ska informera utrikesministern om att Malmö ställt sig bakom ICAN Cities Appeal.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige anser Måns Bergers (MP) motion om att ansluta Malmö till ICAN Cities Appeal besvarad med vad som redovisats i ärendet.

Beslutsunderlag

- Motion från Måns Berger (MP) om att Ansluta Malmö till ICAN Cities Appeal - Reviderad
- Förslag till beslut KSAU 210329 §196 med Muntlig reservation (M)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210329 Motion från Måns Berger (MP) om att ansluta Malmö till ICAN Cities Appeal

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-03-29

Kommunstyrelsen 2021-04-07

Kommunfullmäktige 2021-04-29

Beslutet skickas till

Till motionären

Ärendet

Måns Berger (MP) har lämnat in en motion om att Malmö ska ställa sig bakom ICAN Cities Appeal, ett internationellt stadsupprop där städer uppmanar sina regeringar att ansluta sig till FN-konventionen om kärnvapenförbud. Motionären hänvisar till att kärnvapen tillsammans med klimatförändringarna är mänsklighetens största existentiella hot och att toleransen mot kärnvapen minskar vilket illustreras av FN-konventionen som röstades igenom i juli 2017. För att den ska bli juridiskt bindande måste ett visst antal länder ratificera konventionen, vilket

Sverige ännu inte gjort.

Måns Berger (MP) anser att Malmö ska ansluta sig till ICAN Cities Appeal och vilket enligt honom är ett sätt att ställa krav på den svenska regeringen att ratificera FN-konventionen. Vidare anser motionären att kommunstyrelsen bör informera utrikesministern om ett sådant ställningstagande.

Stadskontorets bedömning

ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons) är en global paraplyorganisation för nästan 500 olika icke-statliga organisationer i drygt hundra länder, vars syfte är att främja anslutning till och genomförande av FN-konventionen om ett förbud mot kärnvapen som förbjuder all aktivitet som relaterar till kärnvapen som tester och utveckling, finansiering och hot om att använda kärnvapen. Sverige röstade tillsammans med ett antal andra länder ja till FN-konventionen i juli 2017. På hösten 2019 meddelade regeringen sitt beslut att inte underteckna konventionen i dess nuvarande form men att bli observatör vid ikraftträdandet. I oktober 2020 hade 51 länder, varav 3 europeiska, ratificerat FN-konvention om förbud mot kärnvapen, vilket gjort den gällande från 22 januari 2021. De ratificerande staterna har därmed blivit då folkrättsligt bundna av konventionen.

Vid tiden för att FN-konventionen röstats igenom tog ICAN initiativet till ICAN Cities Appeal, ett internationellt stadsupprop som vill verka för att regeringar som ännu inte anslutit sig till FN-konventionen gör detta. ICAN:s motivering till initiativet är att städer ofta är ett mål för kärnvapenattacker. Över 100 städer runt om i världen har anslutit sig. Göteborgs kommunstyrelse beslutade i augusti 2020 att tillstyrka en motion om att ansluta Göteborg till ICAN Cities Appeal som första svensk stad.

I kommunallagen beskrivs rollfördelningen mellan stat och kommun jämte de kommunala befogenheterna. Enligt lagen får en kommun inte ha hand om angelägenheter som staten, en annan kommun, ett annat landsting eller någon annan ska ta hand om. Denna lokaliseringsprincip begränsar kommunerna att agera i frågor av utrikespolitisk karaktär, som vanligtvis faller på regeringen eller riksdagen.

Senare lagstiftning om vissa kommunala befogenheter ger kommunerna i några fall möjlighet att bedriva internationell verksamhet som tidigare inte ansetts omfattas av den kommunala kompetensen. Till exempel får kommuner bistå studerande som med stöd av svenskt utvecklingsbistånd vistas i kommunen för studier eller lämna bistånd i vissa situationer till ett land som får svenskt statligt bistånd.

Svensk lagstiftning har inte någon kompetenskatalog som redogör för exakta avgränsningar av kommunernas uppgifter utan kommunallagen är allmänt hållen. Kunskapen om vad kommunerna får och inte får göra utvecklas i första hand genom praxis. Praxis visar få fall som specifikt rör kärnvapen vilket gör vägledningen för vilka befogenheter en kommun skulle kunna tänkas ha begränsad vad gäller ICAN Cities Appeal.

Stadskontoret anser med detta som bakgrund att ett ställningstagande mot kärnvapen är en utrikespolitisk angelägenhet som faller under statens ansvar och därmed utanför kommunens befogenhet. Stadskontoret förordar att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige besluta att motionen kan anses vara besvarad med vad som anförts i ärendet.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör